

בבית המשפט העליון

בש"פ 4820/15

לפני: כבוד השופט י' עמית

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת בתיק מת' 42627-05-15 שניתן ביום 9.7.2015 על ידי כבוד השופט ב' ארבל

בשם העוררת: עו"ד נילי פינקלשטיין
בשם המשיב: עו"ד מני אלביר

החלטה

ערר המדינה על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כבוד השופט ב' ארבל) מיום 9.7.2015 (בע"ח 15028-07-15), בגדרה הורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בית בתנאים מגבילים.

1. כנגד המשיב, תושב צפון הארץ יליד 1990, הוגש ביום 21.5.2015 כתב אישום בבית המשפט המחוזי בנצרת. על פי עובדות כתב האישום, כשנה טרם הגשת כתב האישום, נפרץ חשבון הפייסבוק (להלן: החשבון) של קטין יליד דצמבר 1998 (להלן: הקטין), ותמונות אותן העלה הקטין לחשבון הגיעו לידי המשיב בדרך שאינה ידועה לעוררת. המשיב יצר קשר עם קטינות בנות 11-14 (להלן: הקטינות), תוך שימוש בתמונותיו של הקטין והתחזות לנער בשם "אבי", ובדרך זו פיתה את הקטינות לנהל עמו מערכות יחסים מיניות וירטואליות, במסגרתן אף ביקש מהקטינות לשלוח לו תמונות עירום ולבצע בגופן מעשים מיניים שונים לשם סיפוקו המיני, ואלו נעתרו לבקשתו. כל זאת עשה המשיב תוך שהוא מודע לגילן של הקטינות (להלן: השיטה).

2. כתב האישום כולל 4 אישומים, כלהלן בתמצית:

(-) אישום ראשון: במהלך התקופה הרלוונטית, ניהל המשיב קשר אינטרנטי בעל תוכן מיני בוטה עם קטינה ילידת ינואר 2003 (להלן: ע"ק), במסגרתו התחזה לנער יהודי בן גילה של הקטינה בשם "אבי". המשיב ניהל עם ע"ק שיחות רבות עם תוכן מיני בוטה, על בסיס יומיומי. ע"ק נעתרה לבקשות המשיב במועדים שונים, לצלם ולשלוח אליו תמונות של גופה הערום ואיבר מינה, ונעתרה להפצרותיו החוזרות ונשנות לגלח את איבר מינה. בתאריך 3.4.2015, ע"ק שלחה לבקשת המשיב תמונות בהן היא מחזירה את אצבעותיה לפי הטבעת שלה. בנוסף נהג המשיב לכנותה "זונה שלי" חרף התנגדותה.

(-) אישום שני: במהלך התקופה הרלוונטית, ניהל המשיב קשר אינטרנטי בעל תוכן מיני בוטה עם קטינה ילידת אוקטובר 2001 (להלן: מ"ק), במסגרתו התחזה לנער בן 15 בשם "אבי כהן". המשיב ניהל עם מ"ק על בסיס יומי, שיחות רבות עם תוכן מיני בוטה, ושלח אליה תמונות של איבר מינו. לבקשת המשיב, צילמה מ"ק את חזה ואת ישבנה ושלחה התמונות למשיב, אך סירבה לבקשתו לשלוח תמונות של אבר מינה ולהכניס את אצבעותיה לפי הטבעת שלה. בנוסף, מ"ק נעתרה לבקשת המשיב ושלחה לו סרטון בו היא גונחת.

(-) אישום שלישי: במהלך התקופה הרלוונטית, יצר המשיב קשר אינטרנטי עם קטינה ילידת אוקטובר 2003 (להלן: מ"פ) וביקש ממנה לשלוח תמונות עירום שלה. בתגובה חסמה מ"פ את המשיב מן התוכנות בהן השניים התכתבו, כדי שלא יוכל ליצור עמה קשר.

(-) אישום רביעי: עובר למעצרו ביום 26.4.2015 החזיק המשיב במכשירי הטלפון שברשותו תמונות עירום רבות של קטינים וקטינות.

בגין מעשים אלה יוחסו למשיב עבירות של מעשה סדום בנסיבות אינוס לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) וסעיף 350 לחוק העונשין, התשל"ז-

1977 (להלן: החוק); מעשה מגונה בנסיבות אינוס לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק; התחזות לאחר לפי סעיף 441 לחוק; החזקת פרסום תועבה לפי סעיף 214 (ב) לחוק.

3. בדיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 1.6.2015 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ולעילת מעצר, והתמקד באפשרות שחרורו לחלופת מעצר תוך קביעת תנאים מגבילים. ביום 9.6.2015 הורה בית משפט קמא על עריכת תסקיר מעצר. התסקיר, אשר הוגש לבית משפט קמא ביום 6.7.2015, עמד על כך שהמשיב הוא צעיר מופנם בעל מיומנויות חברתיות נמוכות וקושי ביצירת קשרים עם בני זוג, ולא ניתן לשלול סיכון להישנות התנהגויות מיניות דומות מצדו, בעיקר בתחום המיני הפוגעני האינטרנטי. חלופת המעצר שהוצעה הינה בבית משפחת המשיב, וארבעת המפקחים שהוצעו עשו רושם חיובי. שירות המבחן התרשם כי ביכולתם של המפקחים למנוע כל מגע או גישה של המשיב למכשיר סלולארי או מחשב ונראה שהמשיב מכבד את המפקחים המוצעים, נשמע למרותם ויכול לעמוד במגבלות תנאי מעצר בית. בסיכומו של דבר, המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בתנאים מגבילים בדגש על הימנעות מוחלטת מכל גישה לרשת האינטרנט.

בהחלטתו מיום 9.7.2015, קבל בית המשפט את עמדת שירות המבחן, כי חלופת המעצר שהוצעה הולמת את הנסיבות המיוחדות של המשיב, על רקע העבירות המיוחסות לו. בית המשפט הורה כי המשיב ישוחרר לחלופת מעצר בתנאים המגבילים הבאים: (א) המשיב ישהה בבית הוריו (להלן: הבית) במשך כל התקופה בה יהיה נתון במעצר בית; (ב) בבית לא תהא כל גישה לרשת האינטרנט, אם באופן קווי ואם באופן אלחוטי, לרבות מכשירי טלפון חכמים ומחשבים; (ג) כל מכשירי הטלפון בבית לא יאפשרו גישה לרשת האינטרנט; (ד) המשיב לא יחזיק בטלפון סלולארי מכל סוג; (ה) על המשיב יפקחו שני הוריו ושני דודיו בכל עת, ויוודאו כי למשיב אין גישה לכל ציוד אלקטרוני; (ו) יופקד במזכירות בית משפט קמא סך של 20,000 ₪, המשיב יחתום על התחייבות עצמית בסך 150,000 ₪, וכל אחד מן הערבים יחתום על סך של 75,000 ₪ להבטחת קיום תנאי השחרור;

(ז) ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ של המשיב, ודרכונו יופקד במזכירות בית משפט קמא.

4. לבקשת המדינה, עוכב שחרורו של המשיב על מנת לאפשר למדינה להגיש הערר שבפני. המדינה טענה, בין היתר, כי התסקיר בעניינו של המשיב אינו חיובי, ולא ברור מה יכולת השליטה של המשיב בדחפים ובעוצמתם, וכי אין בחלופה המוצעת כדי להבטיח שהמשיב לא יחזור על מעלליו.

מנגד, טען המשיב כי בפרשה היו מעורבים נוספים שלא נעצרו, וכי סירב לבקשת מי מהקטינות להיפגש עמו מה שמצביע על כך שנשמר שלא לחצות את הגבול הוירטואלי.

5. המשיב שוטט במרחב הוירטואלי ולכד ברשתו ילדות בנות 11-12. על החומרה והייחודיות של התופעה של עבירות מין ברשת עמדתי בשעתו:

המקרה שבפנינו חושף את הצד האפל של הרשת. המסוכנות של פעם שינתה את פניה ולפנינו מסוכנות מסוג חדש. האינטרנט אינו מרחב וירטואלי-סטריילי כלל וכלל. האינטרנט חודר לחיים האמיתיים, ומציב סכנות של ממש בתחומים ובדרכים לא שיערו ראשונים. מעשים מגונים של פעם, שהיו כרוכים במגע פיזי עם נפגע העבירה, נתחלפו להם בסוגים שונים של מעשים בשלט-רחוק. החסות של האנונימיות הלכאורית והריחוק מהיושב בצדו השני של המחשב, משחררים חסמים ועכבות, ואנשים נורמטיביים כלפי חוץ, שולחים ידם במעשים שלא היו מעיזים לעשות בעולם שמחוץ למרחב האינטרנטי. מגע וחדירה פיזית נתחלפו בחדירה אל תוך המרחב האינטרנטי הפרטי-אינטימי של הגולש בצד השני. מגע שנותר בין שניים בחדר סגור נתחלף לו בחשש לחשיפה ולפרסום פומבי בפייסבוק וביו-טיוב, מה שעשוי להעצים את הפגיעה בנפגע העבירה. כפה אדומה כבר אינה מסתובבת ביער שורץ זאבים, היא משוטטת במרחב האינטרנטי, שם אורבים לה ציידים וטורפים מסוג אחר. בעבר, יכול היה ההורה לשמור על ילדו שלא יסתובב במקומות מסוכנים או בשעות מסוכנות. לא כך ההורה של היום, המתקשה להגן על ילדיו מהסיבה הפשוטה שהסכנה אורבת לקטין בחדרו-שלו, מאחורי הדלת הסגורה. אלו הסכנות החדשות, והמשפט צריך אפוא להתאים עצמו להתמודד עם תת-

התרבות העבריינית של הרשת. זאת, מבלי לשכוח את היתרונות והצדדים החיוביים שברשת, ומבלי לגלוש ל"פאניקה מוסרית" ולהרתעת-יתר (בש"פ 2065/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.3.2013) (להלן: עניין פלוני)).

ואכן, המשפט הולך ומתייחס בחומרה לתופעות אלה, תוך צמצום הפער בענישה בין העולם "האמיתי" לעולם הוירטואלי, מתוך הבנה שהזירה החדשה של עבירות מין אינה באמת "וירטואלית", אלא חודרת לעולם האמיתי והממשי של נפגעי העבירה, ואין טרף קל מקטינים וקטינות. כך, אך לאחרונה, גזר בית משפט זה עונש מאסר של 12 שנים (!!!) בגין עבירות מין חמורות וקשות שבוצעו דרך האינטרנט (ע"פ 707/14 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2015)). עוד לעבירות מין ברשת ראו ע"פ 3023/14 פלוני נ' מדינת ישראל (2.6.2015); ע"פ 6703/13 ניסים כהן נ' מדינת ישראל 3 (16.1.2014); ע"פ 538/13 טבח נ' מדינת ישראל (26.12.2013)).

6. כידוע, חומרת העבירה כשלעצמה אינה מקימה עילת מעצר, והדילמה לגבי מעצרו של מבצעי עבירות מין באינטרנט אינה קלה, בהתחשב בכך שעל פי רוב, לנאשמים אין עבר פלילי, ומחוץ לרשת הם מתפקדים ונוהגים כאנשים נורמטיביים. בעניין פלוני הוריתי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים, אך יש לציין כי דרגת החומרה באותו מקרה הייתה גבוהה יותר, באשר הנאשם שם סחט קטינות לבצע מעשים מיניים מול המצלמה, באיום שיפיץ תמונות חושפניות שלהן אם יסרבו. במקרה אחר של עבירות מין באינטרנט הורה חברי השופט א' רובינשטיין על שחרור לחלופת מעצר (בש"פ 4936/14 פלוני נ' מדינת ישראל (31.7.2014)). אציין כי בית משפט קמא הסתמך בהחלטתו על החלטה זו.

הדילמה בעבירות כגון דא, היא עד כמה ניתן להקהות מסוכנותו של הנאשם בחלופת המעצר. מתסקיר המעצר עולה כי שירות המבחן התקשה לתהות על קנקנו של המשיב ולפיכך העריך כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות המעשים. שירות המבחן אף לא בא בהצעה טיפולית כלשהי לגבי המשיב. לכך יש להוסיף את הקלות והזמינות בה ניתן לגלוש ברשת, אם באמצעות מחשב ואם באמצעות טלפון

סלולרי. ובכלל, כפי שסוחרים סמים או מבצעי מעשי תרמית יכולים להמשיך במעלליהם גם בחלופת מעצר, כך גם מבצעי עבירות באינטרנט, אם עבירות מין ואם עבירות מסוג אחר.

7. לסופו של יום, ולאחר שהנחתי על כף המאזניים את השיקולים השונים, החלטתי שלא להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא, על אף שלא אכחד כי ניתן היה להגיע גם לתוצאה אחרת. מתסקיר שירות המבחן עולה כי המשיב - שזו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק - בוש ונכלם במעצרו, ומעניש את עצמו בבית המעצר בהתבודדות תוך שהוא נמנע מליצור קשר עם שאר העצורים. מה שהכריע את הכף על חוט השערה לזכות המשיב, שהמעשים המיוחסים לו גרמו כנראה לבושה עמוקה במשפחתו, היא ההתרשמות של שירות המבחן כי המשיב יכבד את המפקחים המוצעים ויקבל את מרותם. לכך אוסיף כי אני נותן משקל של ממש להתרשמותו הישירה של בית משפט קמא מהמפקחים המוצעים, לאחר שאלה נחקרו בפניו, ול"חבילת ההגבלות" שהטיל בית משפט קמא בהחלטתו על המשיב, לרבות הסכומים הגבוהים להם התחייבו הערבים למקרה, חלילה, שהמשיב יפר את תנאי השחרור והפיקוח.

8. אשר על כן, אני דוחה את הערר ומותיר החלטת בית משפט קמא על כנה.

ניתנה היום, כ"ז בתמוז התשע"ה (14.7.2015).

ש ו פ ט